

شىۋدۇر دۆستىۋېسىكى
و: فەيسەل خەلىل

چىرۆك

خەۋنى پىاۋىكى پىكەنىناۋى

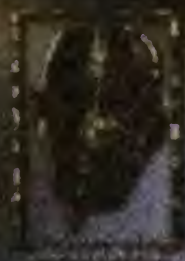

Story

بیرم له ... ضهونه سهیرمه که دهکر دهوه
که واته له دواي گور ژيانیکی دیکه ههیه
به لام ضه سله تی سهیر مکیم هیشتا له ناخمداها بوو
که واته نه کهر ده بیت جاريکی دیکه هه بهم
بیرمکه دهوه - به ویستی که سینی دیکه
نه وا ده بیت ژیر دهسته و ریسوانه به.

دهزگای مه صمود زامدار
بو وهر گیران و وه شاندين

لەبلاوگراوہکانی کتیبخانہی (مہحمود زامدار)

زنجیرہ (۱)

خەونی پیاویکی پیکەنیناوی

فیۆدۆر دۆستیۆفیسکی

بابەت: چیرۆک

وەرگیڕانی: فەیسەڵ خەلیل

هەلەچنی: ھێمن مامەند

دیزاینی بەرگ: عەفان ئەحمەد

نرخ: ۲۵۰۰

تیراژ: ۱۰۰۰ دانە

چاپخانە: شەھاب - ھەولێر

ژمارە: سپاردن: ۲۰۱۷/۳۴۷ ھەولێر - ھەریۆمی کوردستان

من پیاویکی پیکه نیناوییم. ئیستا ئەوان به شیت وەسفم
 دەکەن. بەلام ئەم وەسفە لەوانەییە ئاستی من بەرز بکاتەو.
 ئەگەر هاتوو واز لەو بەین بە پیکه نیناوییم بزانی. وەك پیشتر
 وایان دەکرد. لەمەودوا لییان تورە نابم. هەموویان کەسانی
 باشن. هەرچەندە گالتە بەمن دەکەن. تەنانت کاتیك وەها
 هەلسوکهوت دەکەن باشتەر دەبن. ئەگەر خەمم زۆر نەدەبوو.
 منیش کاتیك سەیری ئەوانم دەکرد. لەگەڵ ئەوان پێدەکەنیم-
 هەلبەتە بە خۆم پێنەدەکەنیم- بەلکو بۆئەوێ دڵخۆشیان بکەم.
 لەبەر ئەو خەمم زۆر ئەوان ئاگاداری هەقیقەتەکە نین.
 کەچی من دەیزانم. باری ئەو کەسەش قورسە کە بەتەنیا
 هەقیقەتیك دزانێ. ئەوان لەمە ناگەن.

نەخىر، تىناگەن.

لە رابردودا كاتىك پىكەنىناوى دەرگەوتىم زۆر ئازارم
چەشت. بۆچى دەلىم دەرگەوتىم. من پىكەنىناوى بووم. ھەمىشە
پىكەنىناوى بووم. ئەمە دەزانم. لەوانەيە ھەر لەكاتى لە
داىكبوونمەو ۋەھا بووم. لەوانەيە لە تەمەنى ھوت سالى
ئەمەم زانىبى. دواتر لە ناوەندى خويندىم و دواى ئەويش لە
زانكۆ. ھەرچەندە زياتر فير دەبووم. لەو دەلىياتر دەبووم كە
پىكەنىناويىم. تەنانت ۋەك ئەو بوو خويندى زانكۆم ھەموو
بريتىي بىت لەو ھى بۆم بسەلمىنى من پىكەنىناويىم و رازىم
بكات. ئەمەش بەقەد قولبوونەو ھەم لە زانستەكان زياتر دەبووم.
كە پىكەنىناويىم جا لە زانست بىت يان ژيان. سالى لە دواى سالى
دەلىيايم زياتر دەبوو لەو ھى شىو ھەم لە ھەموو بوارەكان
پىكەنىناويىە. ھەمووان بەمن پىكەنىن. لەھەموو شوپنىك. ئەو
خەلكە نەياندەزانى كەسىك ھەيە لە ھەموو خەلكى سەر گۆي
زەوى درك بەو دەكات من چەندە پىكەنىناويىم. ئەو كەسەش
خۆم. ئەو زۆر تورەي كردم كەسىك لەوان ئەمە نازانىت. لەم
چەند سالى شىكۆي خودم كەشەي كردو ۋە. ئەگەر رۆژىك لە
رۆژان ناچار بىم لە بەرامبەر كەسىك دان بەو بىم كە من

كەسكى پىكەنيناوييم. ئەوا ھەر ئىوارەى ھەمان رۆژ
كەللەسەرى خۆم بە فېشەكىك دەپرژاند. چەند ئازارم چەشت
بەوہى لەسەردەمى ھەرزەكارىيم بەرگەم نەدەگرت. بۆيە لە
بەرامبەر ھاورپىيانم دانم بەوہ دەنا كە پىكەنيناوييم. بەلام
لەوہتەى بوومەتە گەنجىك - سەرەراى ئەوہى سالى لەدواى سالى
جۆرپىيەتى سەيروسەمەرەى خۆم دەناسم- بە ھەر ھۆكارپىكەوہ
بىت ھىمن و دلىياترم.

تەواوى ئەمەش تەنھا لەبەر نەزانى تەواو بوو لەبەرامبەر
ئەو حالەتەم. لەوانەىە بابەتەكە بۆ ئەو نەگبەتییە بگەرپتەوہ
كە لە ئەنجامى حالەتپكى بەھیزتر لەمن بەسەرم زالى بوو.
حالەتپك كەتپیدا بە شپوہىەكى جىگىر و پتەو بەوہ رازى بووم
كە ھىچ شتپك نىيە لەم ژيانەدا شپاوى بايەخ بپت. ئەم بابەتە
لە رابردوودا تەنھا گومانپك بوو. بەلام دواتر بوو بەقەناعەتپكى
تەواو. لەناكاویش ئەمەم لەلا بوو بە ھەقىقەتپك كە
پاشگەزبوونەوہم بۆ نەبوو. لە پىر ھەستم كرد بەلاى منەوہ
گرنگ نىيە ئەم جىھانە ھەيە يان نىيە. بەھەموو ھەستەكانم.
ھەستم دەكرد (ھىچ لەكاتى ھاتنى من بوونى نەبووہ). سەرەتا
وامدەزانى گەلپك شت بەر لە بوونى من ھەبووہ. بەلام دواتر

درکم بهوه کرد. هیچ شتیك بوونی نهبووه. بهلام به
ههرهؤكاریکهوه بیئت ئەم بوونهم بو درکهوت. بهره بهره
دلنیا بووم هرگیز شتیك نابیت.

ئەو کاتەش لە پەر وام لیھاتووہ لە خەلک تورە نابم.
تەنانەت تیبینی بوونیان ناکەم.

ئەمەش لە چەندین شتی زۆر بچووک دەر دەکەوت: بو
نموونه من کاتیك بهریگاوه دەرۆم بهر خەلک دەکەوم. ئەم
بابەتە بههۆی ئەوہ نییە من لەبیر کردنەوہ نقووم ببووم: جا
بیر لە چی دەکەمەوہ. رۆژانیك بوو وازم لەوہ هیئا بوو بیر لە
شتیك بکەمەوہ: هەموو بابەتەکان بەبەرچاومەوہ وەك یەك
بوو. وام لیھاتبوو بایەخم بە بابەتیك نەدەدا. بیرم لە وەلامی
تاکە پرسیاریکیش نەدەکردەوہ؟ دواتر ئایا پرسیارگەلیك هەیه
سەرقالم بکات؟ بایەخم بە هیچ شتیك نەدەدا. بۆیە
پرسیارەکانیش پەرتەوازه بوون و لیم دوورکەوتنەوہ.

بەمش—یۆهیه دواى ئەوہی هەم—وو ئەو ش—تانە
رابوورد. هەقیقەتەکەشم زانی. لە تشرینی دووہم. ریک لە رۆژی
سییەم بوو. لەو کاتەوہ ساتیك لە ساتەکانم لەبیر نەکردووه.
ئەمە لەشەویکی ئەنگوستەچاو بووم. شەویکم نەدیووہ هیندە

تاریک بیټ. کاترمیر یانزه بوو، بهر و مال دهگه پامه وه. به
تهواوی له بیرمه دهمگوت مه حاله تاریکیه کی وه ها هه بیټ.
ته نانه ت له رووی فیزیکی شه وه بیټ. تهواوی روژ باران دهباری.
بارانیك بوو زوړترین سهرما و نائومیډی له گهل بوو. ته نانه ت
هه پشه و دوژمنایه تی بوو بؤ خه لك. نه وه م له بیره. نه وه تا له
ناکاو له نزيك یانزه ی شه و باران وه ستا. به مەش شپیه کی سارد.
سارد تر له وه ی بارانه که دروستی کرد بوو که و ته سه رزه وی.
ته میك به سهر شه قام به رزده بوو وه. کولانه کانیشی داپوشی بوو.
نه و کاته وام دهمانی نه گهر گلپه گازه کان خاموشین، نه و مایه ی
شادی دهن. چونکه هر به م وینه یه هه موو خه مەکان
درد ده که ون و ددره وشینه وه. نه و روژه نانی نیوهرؤم
نه خوادربوو. سهر له نیواره له لای نه ندازیاریك دانیشتبووم دوو
هاورپی له گهل دابوو. تهواوی دانیشتنه که من بیدهنگ بووم.
نه مەش مایه ی نیگه رانی نه وان بوو له من. قسه یان له سهر
چه ندين بابه تی سهرنج پاکیش کرد. دواتر جو ش و خرؤش
به سهریان زال بوو. له راستیدا خو یان وا ددرده خست. به لایانه وه
گرنگ نه بوو مشتومریان له سهر چی ده کرد. منیش تیبینی

ئەووم كىرد و لە ناكاو وتىم "بەريزان، لەراستىدا ئىيىو
كەمتەرخەمن".

لە من تورە نەبوون. بەلكو ھەموويان بەگالتەو پىكەنين.
لەوانەيە ئەوھى من گوتىم بى ھىچ گلەييەك بىت، چونكە بە
سادەييەكەى منىش بايەخم بەشتىك نەدەدا. بۆيە ئەمەيان بىنى
و دلخۆش بوون. كاتىك خەيالەم لەلای گلۆپە گازەكان بوو. بەدەم
ريگاۋە چاوم بەرەو ئاسمان بەرزكردەو، زۆرتارىك بوو. بە
ئاستەم دەتوانرا كەلنى ھەورەكان لە يەكتەر جيا بكريتەو، لە
پەلەيەكى رەش و قوڵ. لە نىو پەلەكانى ئاسمان توانىم
ئەستىرەيەكى بچووك ببىنم. دلخۆش بووم بە ھىوايەك سەيرم
كىرد. ئەم ئەستىرەيە بىرۆكەيەكى لەلای من بىداركردەو: لەو
شەودا بريارم دا خۆم بكورم. دوو مانگ بووم مكوپ بووم لەوھى
خۆم بكورم. سەرەراى ھەژاريە كوشندەكەم دەمانچەيەكى ناوازەم
كړى و ھەر ئەو رۆژە پرم كىرد لە فيشەك. دوو مانگ تىپەرى و
دەمانچەكەش لە چەكمەجەكە كەوتوو. لە كەمتەرخەمى خۆم.
لە كۆتايىدا ھىواى ئەووم خواست تاكە خولەكيك ھەبىت تىيدا
ھەست بكەم شتىك شاينى بايەخ نىيە. بۆچى؟ نازانم.

بەمشىۋەيە ماۋەى دوومانگ بوو. ھەموو رۆژىك دەگەرپامەۋە مال.
بىرم لە خۆكۈشتن دەكردەۋە. چاۋەرۋانى ساتىكى گونجاۋ بووم.
ئىستاش ئەم ئەستىرەيە ئەم بىرۆكەيەم پىدەبەخشى. ئەم
شەۋە بە تايبەتى دەمەۋى ئەۋە جىبەجى بىكەم كە بىرپارم
لەسەرداۋە. بۆچى ئەم ئەستىرەيە ئەۋە بىرۆكەيەى پى بەخشىم
نازانم!

تەۋاۋ لەۋ ساتەى سەيرى ئاسمانم دەكرد. كىژۆلەيەكى
بچووك سەردەستى گرتەم. رىگاگە چۆل ببوو. خەرىك بوو كەس
لە شەقام نەدەما. دوور لەمن گالىسەكەيەك ۋەستا بوو
لىخۆرەكەى بى ئاگابوو. كىژۆلەكە تەمەنى ھەشت سال دەبوو.
سەرى بەدەسماللىكەۋە داپۆشتبوو. تەنھا كراسىكى پۆشى بوو.
ئەۋىش تەۋاۋ تەرپ ببوو. كەۋشە دپاۋ و تەرپەكەى سەرنجى
راكىشام. ھىشتا ئەۋە دىمەنەم لەبىرە. كاتىك پىيەگانى ئەۋم بىنى
چاۋەكانم ئەبلەق بوون. مىدالەكە سەردەستى مى رادەكىشا و
داۋاى بە ھاناچوونى لە من دەكرد. ئەۋە نەدەگىريا. بەلام لە بەر
تۆرپىيەكە ۋرتە ۋرتى بەچەند ۋشەيەك دەكرد. لەبەر سەرماۋ
لەرزىن نەيدەتۋانى بەچاكى گوى بىكات. لە بەر بابەتىك
تۆقىبوو. دواتر بە نائۇمىدى قىژاندى "دايىم. دايىكە

خۆشەويستەكەم". ئاورپىكىم لىدايەۋە بەلام ھىچم نەگوت و لە
رېڭاي خۇم بەردەوام بووم. بەدۋاي من رايکرد. منى ھەژاند.
دەنگى ۋەك ھەر مندالىكى ترساو و تۇقيو بەرز دەبۇۋە. من ئەو
جۇرە دەنگە دەناسم. ھەرچەندە ئەو ھىچى نەگوتبوو. بەلام
مەزىندەى ئەۋەم دەکرد دايكى لە شوپىنىك لەسەرمەرگ بىت. يان
شتىكى ترسناك بەسەر ھەردووكيان ھاتى. بۇيە ھاتوۋە تا
كەسىك بە ھانىيان بچىت و ھاوکاریان بكات. بەلام من لەگەلى
نەرۇيشتەم بەلكو بىرۇكەى راۋنانىم ھەبوو. لەسەرەتادا پىم
گوت بەدۋاي پۇلىسىك بگەرپىت. بەلام ئەو ھەر زوو دەستە
بچوۋكەكانى خۇى دەگرت و دەپارايەۋە و لەتەك من دەرۇيشت.
رەتى دەكردەۋە وازم لىبھىنى. ئەو كاتە پىم لە زەۋى كوتا و
دوورم خستەۋە. دواترىش قىزاندى "بەرپىزم. ئەى بەرپىزم". لە
پرىكا منى جىھىشت ۋەك تىرىك بۇى دەرچوو. بەرەو كەسىكى
دىكە رۇيشت كە لەۋبەرى شۇستەكە بوو.

بەرەو نەۋمى پىنچەم رۇيشتەم كە لەۋى نىشتەجىم. لە
شوقىەكدا. ژوورەكەم بچوۋك و ھەزارە. پەنجەرەيەكى تىدا نىيە.
تەنھا دەلاقەيەكى بچوۋك نەبىت. ژوورىكى دانىشتن و مىزىك

که کتیبه‌کانی له‌سهره. دوو کورسی شر. به‌لام له شیوازی فۆلتیر.
دانیشتم و مۆمه‌که‌م داگیرساند و که‌وتمه بیرکردنه‌وه.

له ژووره‌که‌ی ته‌نیشتم هیشتا هه‌را و به‌زم به‌رده‌وام بوو.
که سی رۆژ ده‌بی‌ت ده‌ستی پیکردوو. له‌و ژووره‌دا کاپتنی‌کی
خانه‌نشین ده‌ژی. ئەمجاره‌یان شەش کەسی زۆل سەردانیان
کردوو. فۆدگایان خواردۆته‌وه و یاری (فیرعه‌ون)یان به‌ کاغه‌زه
کۆنه‌کان ده‌کرد. شه‌وی رابردوو شه‌ر و ده‌مه‌قالیان له‌نیوان
دروست بوو. ده‌زانم بۆماوه‌یه‌کی زۆر بوو دوو که‌س له‌وان قژی
یه‌کتریان راده‌کیشا. خاوه‌ن ماله‌که ده‌یویست سکا‌لایان له‌سهر
تۆمار بکات. به‌لام ئەم ژنه زۆر له کاپتن ده‌ترسی. جگه له ئی‌مه
که‌سی‌کی دیکه نه‌بوو. ته‌نها خانمی‌کی بچکۆله و لاواز نه‌بی‌ت. که
بی‌وه‌ژنی یه‌کی‌ک له ئەفسه‌ره‌کان بوو. ئەو ژنه له‌گه‌ل سی مندا‌لی
بچووک هاتبووه ئەم ماله. مندا‌له‌کانی هه‌ر زوو نه‌خۆش که‌وتن.
زۆر له‌کاپتن ده‌ترسان. بۆیه ئەو وایان لێده‌کات له‌ترسان بله‌رزن
و ته‌واوی شه‌و هی‌مای خاچ بکیشن. ته‌نانه‌ت کورپه هه‌ره
بچووک‌که‌یان له ترسان ورکی ده‌گرت.

من ده‌زانم کاپتن له شه‌قامی نی‌فسکی ری‌بوارانی ده‌وه‌ستان

و سو‌الی ده‌کرد.

كەسك نەبوو بۇ كارىك يان خزمەتئىك بانگەيشتى كاپتن
 بكات. لەمەش سەيرتر (ھەر ئەمەش واىكردوو لەبارەى كاپتن
 بدوئىم) ئەو ەبوو مانگىكى تەواو بەسەر ئەو تىپەرى كاپتن
 لەگەل ئىمە نىشتەجى بوو. بەلام لەبەرامبەر ئەودا ھەستم بە
 ھىچ بىزاراويىەك نەدەگرد. سەرەتا خۆم لەو بەدوور دەگرت
 يەكتر بناسين. بەلام ئەگەر بابەتئىكى رووبدات. ئەوا پياوەكە
 ھەر لە دیدارى يەكەم لەبەرامبەر من ھەست بە بىزارىى و
 جارسبوون دەكات. جا من بايەخم بەم بابەتە نەدەدا. بۆيە
 ھەرچەندە لە پشت دیوارەكەو ھاواريان دەگرد و ژمارەيان
 ھەرچەندە بووايە. بابەتەكە بەلاى منەو ەك يەك بوو.

تەواوى شەو دادەنىشتەم و لە راستیدا نە گوئىم بۇ ئەوان
 دەگرت و نە گوئىم بۆيان ھەلدەخست. بەلكو تەواو بوونى ئەوانم
 لەبىر كەردبوو. وا راھاتبووم تەواوى شەو لەسەر كورسىيەكە
 لەبەرامبەر مئزەكە دابنىشەم. بىئەو ەى ھىچ شتئىك بکەم.
 سەبارەت بە خوئندەنەو ەش من تەنھا لە رۆژدا دەمخوئندەو ە.
 تەنھا دادەنىشتەم. بىرم نەدەكردەو ە. بەلام ھەندىكجار ھەندىك
 بىرۆكەم بە زەين دادىت. كە ھەر زوو ئازاديان دەكەم بۇ ئەو ەى
 بە خواستى خوئان دەپوون.

ئەو شەۋە تەۋاۋى مۆمەكە سوۋتا، منىش بە بېدەنگى
 لەبەرەمبەر مېزەكە دانىشتىبوم. دەمانچەكەم دەرھىنا و بە
 بېدەنگى لەبەردەم لەسەر مېزەكەم دانا. بېرم كەۋتەۋە ئەو
 كاتەى ئەم كارەم كرد لە خۆم پىرسى:

" كەۋاتە بەمشىۋەيە؟ " دواتر ۋەلامى خۆم دايەۋە " بەلى "
 خۆم دىكوژت. دەمزانى زۆرتىن ئەگەر ئەۋەبوو ئەو شەۋە خۆم
 دىكوژم. بەلام بەر لەۋەى ئەم كارە ئەنجام بىدەم تاكەى
 لەسەر كورسىيەكەم لەبەرەمبەر مېزەكەم دادەنىشم. نەمدەزانى.
 بەلەى مەۋە گومانى تىدا نەبوو ئەگەر ئەو شەۋە رىكەۋتى ئەو
 كىژۋلەيەم نەكردىۋاۋايە لەشەقامەكە، ئەۋا ھەر ئەو شەۋە خۆم
 دىكوشت.

ھەرچەندە شتەكانى دەۋرۋبەرم بەلەى مەۋە بايەخىيان
 نەبوو، بەلام من — بۇ نەۋە - ھەستەم بەئازار دىكرد. ئەگەر
 كەسىك لىم بىدات ھەست بە ئازار دىكەم، بابەتەكە لە مەسەلە
 ئاكارىي و ۋىژدانىيەكان ھاۋشىۋەيە. كاتىك شتىكى خەمناك روو
 دىدات، ھەست بە خەمىكى قول دىكەم، ۋەك ئەو سەردەمەى
 بايەخم بە دونىاي دەۋرۋبەرم دىدا. ماۋەيەك بەر لەئىستا
 ھەستەم بە بەزەيى كرد: لە توانام ھەبوو بى دودلى ھاۋكارىي

ئەم كىژۆلە بچووكە بكم. بەلام بۆچى ئەم كارەم نەكرد؟
لەوانەيە ئەم بىرۆكەيە ئەو كاتە گەلالە ببوو. كە كچەكە دەستى
دەگرتەم و داواى فرىاكەوتنى دەكرد. ئەم بىرۆكەيەش خۆى
لەپرسىارىكى زەق بەرجەستە دەكرد كە لەناكاو چاوى گرت و
نەمدەتوانى وەلامى بدەمەو. ھەرچەندە پرسىارەكە لەجىي
خۆى نەبوو. بەلام تورەى كردم. بەھۆى دەرئەنجامەكەشى تورە
بووم. كە دەلئ: مادامەكى ئەمشەو كۆتايى بە ژيانم دەھيئەم. وا
باشترە لەم ساتانەدا زياتر لە ھەر كاتىكى دىكە كەمتر بايەخ بە
ژيان بدەم. كەواتە بۆچى لە ناكاو بەزەيىم بە كىژۆلەكە
دیتەو و پىيوە سەرقالم؟ لەبىرمە من لە پىناوى ئەو خەمناك
بووم و زۆرىش بەزەيىم پىي ھاتەو. ئەمەش لەگەل بارودۆخ و
ئەو كارە يەكناگرىتەو كە بەنيازى بووم. راستىيەكەى... ناتوانم
وینەى ئەو ھەست و سۆزەم بكیشم كە ئەو كات بەسەرم زال
بوو. ھەست و سۆزىك بوو ھەرگىز بەجىي نەھيشتەم. كاتىكىش
لەبەرامبەر مېزى ژوورەكە دانىشتەم. تورەيىم گرى گرتبوو. وەك
ئەوھى چەندىن ساللە بەمشىوھىە نەبوو. جا دادگايى عەقلى
يەك لەداواى يەك ئەنجام دەدرا و بابەتەكانم ھەلدەدايەو: من
كە ھيشتا مەرۆقم و سفر نىيم. ھيشتا نەبوومەتە سفر. ئەمە

مانای ئەوێ من دەژیم. دواى ئەمەش دەکریت ئازار بچێژم.
تورە بى و لە کارە دزیوەکانم هەست بە شەرمەزاریى بکەم.
باشە! ئەى ئەگەر خۆم کوشت. دواى دوو کاتر میڕ بەلای منەو
چى دەبیت. چ لە بارەى کێژۆلەکە. ئەى شەرمەزارییەکە. ئەى
دەربارەى هەموو ئەو شتانەى لەسەر رووى زەوى هەن؟ ئەو کاتە
من دەبمە سفر. دەبمە عەدەمیکی رەها.

ئایا ماقولە بابەتى درکپێکردنم ئەوێە کە من دواى
کەمیکی دیکە هەرگیز بوونم نابیت. بەرەهایى. دواتریش تەواوى
جیهانیىش بوونی نابیت. کەواتە ماقولە ئەم درکپێکردنەم بو
کەمیکیش بێت. کاریگەری بەسەر هەستم نەبوو تا هەست بە
بەزەى بکەم لەبەرەمبەر ئەو کێژۆلەیه. هەست بە بێویژدانى
نەکەم لە بەرەمبەر ئەو هەلەیهى ئەنجام داوه؟

کاتیك پێم لە زەوى کوتا و بەرووى ئەو هاوارم کرد.
سووکایەتیم بەم کێژۆلە بەستەزمانە کرد. ئەمە چ چەپەلێیهك
بوو ئەنجام دا. کە خالى بوو لە هەموو هەست و سۆزیک " ئەم
قسانەم بە ئامانجى ئەو نەبوو تەنها ئەو بەسەلمینم کە چیت
هەست بە بەزەى ناکەم. بەلکو لەبەر ئەوەش بوو تا بەسەلمینم.
من هیشتا دەتوانم چەپەلێیهكى دیکە ئەنجام بدهم. بەر لەوێ

دوو کاتر میڠری دیکه جیهان به جیبهلیم. ئایا باوهر بهوه دهکهم.
 هاواری من ههر له بهر ئەم هۆکاره بوو؟ ئیستا من خهریکه
 لهوه دئلیا دهبم. زۆر به رۆشنی وینای ئەوهه کردووه. ژیان و
 جیهان ئیستا په یوهستن بهمنهوه. تهنانهت دهتوانم بلیم: وهك
 ئەوهیه جیهان تهنه بۆ من بوونی ههیه. تهنه ئەوهنده بهسه
 فیههکێك بهخۆمهوه بنیم. تا جیهان ون ببیت و چیتر بوونی
 نه بیت. بهلایهنی کهمهوه بۆمن وا ده بیت. ئیستا نالیم له دوا
 من شتێك نییه بۆ هه مووان بمینیتهوه. ههر هیندهی هۆشی من
 خامۆش بیت. ئەوا تهواو جیهان گوم ده بیت. وهك ئەوهی
 تارماییهك بوو بیت. چونکه هه موو ئەوانه په یوهستن به هۆشی
 منهوه. تهنه هۆشی من. لهوانه شه تهواوی جیهان و خه لکیش
 هه موی تهنه (من) بن. من که له بهردهم میژه که دانیشتبووم.
 له بیرمه هه موو ئەو پرسیاره نوێیانهم هه لده گێرایهوه. به رهو
 هه موو ریبارهکان رۆیشتم و ریباری دیکه شم دادهینا.

ههر بۆ نموونه وینای بابهتیکی نامۆم کرد. وهك ئەوهی من
 له رابردوودا له سه ر رووی مانگ یان مه ریخ ژیا بم. له ویش
 کۆمه لێك کاری دزیو و چه په لم ئەنجام دا بیت. ئەوهی نا کریت
 وینا بکریت. شه رمه زارانه له نهنگی تیوه گلاوم. به شیوهیهك که

ناتوانریت خەيال بکريت تەنھا لە ديوەزمەکان نەبیت. دواتر لە
 لەناکاو خۆم لە سەر گۆی زەوی دۆزییەوه. لەگەڵ ئەو هەموو
 هەست و سۆز و کارانەى لەسەر هەسارەکە ئەنجامم داوه. کەچی
 بە هەر ھۆکاریک بێت ناتوانم بگەرێمەوه ئەوئ. من لە سەر
 زەویيەوه سەیری مانگ دەکەم. ئایا هەست بە کەمتەرخەمی
 دەکەم لە بەرامبەر هەموو ئەو شتانەى لەوئ روویداوه؟ ئایا
 هەست بە شەرمەزاریی دەکەم لەوہى ئەنجامم داوه؟ ئەمانە
 چەند پرساریکی بپھوودەن. دەمانچەکە لەسەر میژەکە راکشاوه.
 دەبیت خۆم بکوژم. بەلام ئەم پرسیارانە گری لە ناخم بەرداوه.
 ریگری خۆکوشتەم لئ دەکەن و داواى وەلامم لئ دەکەن. بە
 کورتییەکەى: ئەو کیژۆلە کە منى رزگارکرد و ئەو پرسیارانە
 دەمانچەکەى لەمن دوورخستەوه. بارودۆخى ژوورەکەى کاپتن
 بەرەو هیمنى و بێدەنگى دەرۆشت. لە یاریکردن وەستابوون.
 خۆیان بۆ خەوتن ئامادە دەکرد. تەنھا دەنگى منگە منگیك یان
 چەند جنیویکی جیا جیا لە ژوورەکەى ئەوان دەگەیشتە من. لە
 ناکاو دوور لە نەریتى خۆم کەوتەمە خەوہوه. خەویك بپئەوہى
 هەستى پئ بکەم. وەك دەزانن خەونەکان شتى سەپروسەمەرەن.
 ھەندیکیان بە تەواوى وردەکارییەکانەوه بۆت دەردەکەون. وەك

ئەۋەى پارچە زىرېك بىت كە چۆن بە بەبەر دەستى
زىرېنگەرېك دەرەكەۋىت. ھەندىكى دىكە لە نىو كات و شوين
مەلە دەكەن و ھىچ رۆشنىيەكى تىدا نىيە. ئەۋەى دەستى لە
خەۋنەكانمان ھەيە. ئارەزوۋە و نەۋەك ئەقلى. دىلە نەۋەك سەر.
لەگەل ئەۋەشدا زۆر جار عەقلم رۆلېكى گەۋرەى لە خەۋنەكانم
ھەيە. چەندىن سەير وسەمەرە دەرەخات كە لىكدانەۋەيان
ئەستەمە! يەككە لەۋانە من برايەكم ھەبوو پىنج سالىە مردوۋە.
ھەندىكجار دىتە خەۋنەۋە. لە كارەكانم بەشدار دەبىت. ھەست
بە چىزىكى گەۋرە دەكەين. لە ميانەى ھەموو ئەمانەۋە ۋەھا
نايەتە خەيالم كە براكەم مرد بىت يان نىژرا بىت.

چۆن سەرسام نەبم. سەرەراى ئەۋەى مردوۋە لە تەك من
دانىشتوۋە و بەشدارى كارەكانى من دەبىت؟

بۆچى عەقلم رىگە دەدا ئەم كارە رووبدات و تىپەر بىت؟
بە ھەر حال ئەۋەندە بەسيەتى.

ئىستا دىمە سەر ئەۋ خەۋنەى بىنيومە. بەلى ئەۋ خەۋنەى
كە لەۋ شەۋەدا بىنيومە. خەۋنى من لە شەۋى سىيەمى مانگى
تشرىنى دوۋەم.

ئەوان گالتە بەمەن دەكەن و تەنھا بەخەونیکی دەزانن.
 بەلام ئەوەی مەن بینوومە خەون بێت یا نا. گەنگ ئەوەیە
 (هەقیقەت) ی بۆ مەن دەرخیستوو. مادامەکی مەن هەقیقەتی
 هەتاهەتاییم بینووە و ناسیوومە. زانیوومە جگە لەو هیچ
 هەقیقەتیکی دیکە نییە. گەنگی چی دەبێت. ئاخۆ ئەمەم لە
 خەون بینووە یان زیندەخەو. بە خەون بێت. ئەم ژيانە ی کە
 زێدە بایەخی پێدەدەن. مەن خەریک بوو بە یەك فیشەك کۆتایی
 پێ بهێنم. بەلام خەونەكەم. خەونی مەن. ژيانیکی نوێی نیشان
 دام. مەزن. نوێ. بەهێز.

گوێ بگەرن:

مەن گوتم خەوتەم بەر لەوەی هەستی پێ بکەم. بەلام هێشتا
 بابەتەکانم هەرگیز و وەرگیز دەکرد. بینیم لەهەمان بارودۆخ
 دابوو. دەمانچەكەم بە دەستەووە بوو. راستەوخۆ لەسەر دڵم دانا
 بوو. دڵم نەوێك سەرم. مەن پێشتر پلانم دانا بوو دەمانچەكە
 بە لاچانگی چەپم بنییم. دەمانچەكەم لەسەر سنگم دانا.
 خولەکیك یان دووان چاوەروان بووم. ئەو کاتە مۆم و میز و
 دیوارەکان لەبەرەمبەر مەن دەلەرزینەو. بەپەلە فیشەكەكەم
 تەقاند.

هەندىك جار لە خەوندا لە شوپىنىكى بەرز دەكەوێتە
خوارەو. یان زەبرىكت بەردەكەوێت و لىت دەدرىت. بەلام تۆ
زۆربەى كات هەست بەئازار ناكەیت. تەنها مەگەر خۆت لەسەر
قەرەوێلەكە ئەزىەت دابىت. ئەوكاتەش لەژىر كارىگەرى
هەستكردن بەئازار بىدار دەبیتەو. لە خەونەكەى منىش هەر
ئەمە روویدا. من لە ئەنجامى تەقەكردنەكە هەستم بە ئازار
نەكرد. بەلام وا خەيالم كرد حەپەسام و هەموو گيانم دەلەرزى.
دواتر هەستم بە ئارامى كرد. تارىكەى ئەنگۆستەچاو دەورى
دام. وەك كۆپرو لال بووم. دواتر ئەوەتا من لەسەرشتىكى رەق
لەسەردەم راکشام. شتىك نابىنم و ناتوانم جوڵە بكەم.
خەلكەكەى دەوروبەرم هاوار و فىغانیانە. كاپتنىش.... ژنەى
خاوەن مالىش دەگریت. دواتر سەر لەنوێ هيامنى باليان بەسەر
دەكىشى. ئەوەتائەوان من لە تابوتىكى داخراو هەلەدەگرن. هەست
دەكەم تابوتەكە بەرزونزم دەبیتەو. سەرەتا بىر لە بابەتەكە
دەكەمەو. بىرۆكەيەك يەكەم جارە من تووشى شۆك دەكات. من
مردووم. تەواو مردووم. بىگومان ئەو دەزانم. ناجوليم. شتىك
نابىنم. بەلام هەست دەكەم و بىردەكەمەو. خيرا بەپىي

لۆڭىكى ھەمان خەون بابەتەكە دەنوسمەۋە. بى ھىچ
نارەزايىيەك بابەتەكە قىبۇل دەكەم

ئەۋەتا ئەۋان من لە زەۋى دەنىژن. دواترىش دەرۋن و تەنيا
دەمىنمەۋە. تەۋاۋ تەنيا. ناتوانم جۇلە بىكەم.

لە رابردوۋدا كاتىك خەيالى ئەۋەم دەكرد چۇن لە گۇردا
دەنىژرىم. ھەمىشە بابەتى گۇر و ھەستى تەنيايى و سەرمام
بەيەكتەر دەبەستەۋە. بۇيە ئىستا ھەست بەسەرمايەكى كوشندە
دەكەم. بەتايبەتەش لەسەرە پەنجەكانى پىم. جگە لەمەش
ھەست بە ھىچ شتىكى دىكە ناكەم.

من راکشابووم. سەير ئەۋە بوو چاۋەرۋانى ھىچ شتىك
نەبووم. لەۋە دۇنيا بووم. دۇنيابوونىك كە ھىچ نارەزايى تىدا
نەبىت. دەبىت مردوو چاۋەرۋانى ھىچ شتىك نەكات. نازانم چەن
كات تىپەرپوۋە. كاترمىرپىك. چەند رۇژىك. يان رۇژانىكى زۇر
تىپەرپوۋە.

دواتر لە ناكاو دۇپە ئاۋىكى گەۋرە كەۋتەسەر چاۋە
نوقاۋەكەى لاي چەپم. دۋاي چەند خولەكىكى دىكە چەند
دۇپىكى دىكە دەھات. بەمشىۋەيە لەھەر خولەكىك چەند دۇپە
ئاۋىك دەھاتە خوارەۋە. لە دۇۋە ھەستم بە تورەبوونىكى توند

کرد. دواتر ههستم به ئازارێکی فیزیکی کرد: ئەمە زامە کەمە-
وا بیرم کردەو- شوینی فیشە کە کەیه" دلۆپە ئاوەکان به
بەردەوام لە هەر خولەکیک دەرژانە سەر چاوە نووقاوەکانم.

لە ناکاو دەمبینەووە کە بە هەموو هەست و سۆزم هاوار
دەکەم- بەلام بە کپی، جولەم تیدا نەبوو- دواتر قیژاندم و
بانگی ئەو کەسەم دەکرد کە بەسەرم زالبوو.

- تۆ هەر کێ بیت، ئەگەر بوونت هەیه، ئەگەر بکرییت
ئەوا ئیستا روودەدا بوونی هەبێت، ئەگەر لەپیناو تۆلەکردنەووە
بیت لە بەرامبەر ئەو خۆکوشتنە دەبەنگانەی ئەنجام داوە.
رێگە بە روودانی ئەم کارە مەدە، چونکە شتیکت لەمن
دەستناکەوی تەنها گالته جاری نەبێت. ئەو ئەشکەنجەیهی کە
ئیستا دەرەق بەمن ئەنجام دەدرییت، هەر چەندە بیت هاوشانی
هەستکردنم نییه بە رق و کینه، بۆیه بە بێدەنگی هەستی
پێدەکەم، ئەگەر بۆ ملیۆن سالی داها تووش بیت.

بەوشەکانم بانگم دەکرد و دواتریش بێدەنگ بووم.
خولەکیک بە بێدەنگییەکی قوڵ تیپەر بوو، دلۆپە ئاویک کەوتە
خوارەووە زۆر دلنیا بووم ئەو بابەتە لە ناکاو دەگۆرێت، ئەوەتا لە
ناکاویش گۆرە کەم کرایەووە. یان با بلیین من نەمدەزانی ئاخۆ

ئەو گۆرە كرايەو، يان سەرەكەي توايەو، بەلام ھەستم كرد
 بوونەوەرېكى نارۆشن و نەناسراو، منى گرت و بە ئاسمانى
 بەرزكردمەو، لەناكاو بيناييم گەرايەو، بەلام تاريكيەكەي
 ئەوتۆ ھەبوو ھەرگيز پيشتەر نەمديو، پرسيارم لەم بوونەوەرە
 نەكرد كە منى ھەلگرتبوو، بەلكو سەنگى خۆم پاراستبوو
 بېدەنگ بووم، ھەستم بە ترس نەدەكرد، بەلكو بەمە دلخۆش
 بووم، ئەووم بىر نەماو چەندىك فرپين، ناشتوانم ويئاي ئەو
 بكەم: ئەمە روويدا ھەروەك چۆن بابەتەكان لە خەونەكان كات
 و شوين دەبەزینن، سەرپيچى ھەموو ريساكانى عەقل و دنيا
 دەكەن و شتيكى دياركراوت تيئا دەستناكەوئ.

ئەووم لە بىرە لەتاريكيەكە چاوم بە ئەستېرەيەك كەوت،
 بئ خواستى خۆم وتم "ئايا ئەمە ئەستېرەي سىرۆسە؟" چونكە
 ھەزم نەدەكرد ھىچ پرسيارىك لەو بەكەم كەمنى ھەلگرتبوو،
 ئەويش وەلامى دايەو و وتى "نەخپەر، ئەمەيان ھەر ئەو
 ئەستېرەيەكە كاتيک دەگەرايەو لە نيو پەلە ھەورەكان بينيت،
 دەمزانى ئەم بوونەوەرە شيوہى مروقى ھەيە، سەير ئەو بوو
 من ئەم بوونەوەرەم خۆشنەويست، بەلكو لەبەرەمبەرى ھەستم
 بەرق و كينەيەكى زۆر دەكرد، من چاوەروانى عەدەمىيەتى رەھا

بووم، ھەر لەم پیناوەشدا تەقەم لە دڵم کرد، کەچی کەوتومەتە دەستی بوونەوەرێکەو، بێگومان ئەو بوونەوەرە مرۆف نییە، بەلام (بوون)ی ھەیە.

بیرم لە....خەونە سەیرەکە دەکردەو "کەواتە لە دوای گۆر ژيانیکی دیکە ھەیە" بەلام خەسلەتی سەرەکییم ھیشتا لە ناخدا مابوو "کەواتە ئەگەر دەبێت جاریکی دیکە ھەبم- بیرم کردەو- بە ویستی کەسیکی دیکە ئەوا دەبێت ژێردەستە و ریسوا نەبم"

"تۆ دەزانی من لە تۆ دەترسم، لەبەر ئەوەش رقت لە منە" ئەمەم بە ھاوڕێیەکەم وت، بێئەوێ بتوانم ئەم پرسیارە قوت بدەمەو کە مایە ریسواوونی من بوو، ئەم پرسیارەش وەك دانپینانیك بوو، وەك دەرزییەك بوو بەھۆی ترسنۆکییم لەدڵم دەچەقی.

وہلامی پرسیارەکەمی نەدایەو، بەلام لەناکاو ھەستم کرد ئەو رقی لەمن نابیتەو، بە کردەى منیش پیناکەنى، تەنانەت لاوانەوہشم بۆ ناکات، بەلکو ئەو رێگایەم بە ئامانجیک گۆتایی دیت، نھینى و نەزانراو، تەنھاش پەيوەندى بەمنەو ھەيە.

ترس له دلم زياد بوو. بئدهنگى هاورييهكهم بو من قول و
نازاربهخش بوو.

به چهندين ئاسمانى تاريك تيپهرين چاو نهينيوه.
ئەستيرهكان وهك پيشتەر ئاسايى نهبوون. پيشتەر دهمزانى له
قولايى ئاسمانهكانهوه ئەستيرهى وهها ههيه. رووناكييان به
ههزاران يان مليونان سال ناگات به ئيمه. لهوانهيه ههموو
ئاسمانهمان تيپهپراندى. له تهنيايى قولى دله ترساوهكهم
چاوهپروانى شتيكهم دهکرد. لهناكاو سوزيكي ناسراو ههموو گيانى
لهرزاند. بههيژهوه رابردوى لهمن دا زيندوو كردهوه: ئهوهتا
له ناکاو خۆرهكەى خۆمانم بينى!

دهزانم ناكريت ئەمه خۆرى خۆمان بئت. خۆرهكەمان
ئەوهى زهوى لئ پهيذا بووه. ههروهها به دوورييهكى بئ كۆتايى
له خۆرهكەمان دوورين. بهلام به ههموو ههستهكهمان. ههستت
بهوهدهکرد ئەمه تهواو له خۆرهكەى ئيمه دهچئ. كۆپيهكه
لهخۆرهكەى خۆمان هاوشيوهيهتى. ههستيكي خوش و شيرين
ههموو گيانمى نقوم كرد: هيژى داهينهراڤهى ئهه رووناكييهكهى
منى تيذا له دايك بووه. گهرايهوه دلم و سهه لهنوئ زيندوو

بووممهوه. ههستم بهوه كرد لهوهتهى له گۆر نراوم. ژيان دووباره
دهگهريتهوه ناو دهمارهكانم.

- بهلام ئهگەر ئهمهيان روژ بێت. تهواو روژهكهى ئيمه
بیت- به خوشحالييهوه وتم- ئهى كهواته كوا زهوى؟
ياوهركهم ئاماژهى بو ئهستيرهيهك كرد كه تارييهكى به
رووناكييهكى شين باو لى دهردهوشايهوه. ههر ئيستاش ئيمه
بهروه ئهوه ئهستيرهيه دهرؤيشتين.

- ئايا دهكريت نموونهى ئهم دووبارهبوونهوهيه له گهردوون
رووبدات؟ ئايا ئهمهيه ياساى سروشت؟ ئهگەر ئهمهيان زهوى
بیت. ئايا وهك تهواو وهك زهوييهكهى ئيمهيه. وهك ئهوه نهگبهت
و ههژاره. وهك ئهوه گرانبههاو بو ئهبهه خوشهويسته. وهك ئهوه
تواناى ههيه خوشهويستى روژهكانى بهدهست بهيئى. تهنانهت
ئهوانهى نكوئيشى لى دهكهن؟ من ئهوه قسهيهم به خوشحالييهوه
دهکرد- له ئهنگامى خوشهويستيهكى توند و زال لهبهرامبهه
ئهوه زهوييهى كه تييدا له دايك بووم و جييميشت. دهلهرزيم.
تارمايى ئهوه كيژوله بهدبهختهش لهبهه چاوم دهردهكهوت كه
سووكايهتيم پيكره.

- ھەموو شتېك دەبىنى - ياۋەرەكەم ۋەلامى دايەۋە ۋە
ۋشەكانى بۇنى خەمىكى لى دەھات.

بە خىرايى لە ھەسارەكە نزيك دەبووينەۋە. لە بەر چاۋم
قەبارەى ھەسارەكە گەۋرە دەبوو. دواترىش زەريا ۋە سنوورى
ئەۋروپا دەرگەۋت. ئىرەيىيەكى سەيرو پىرۇز لە دلم داگىرسا
چۇن دەرگىت ئەم دووبارەبوونەۋەيە روو بىدات؟ بۇ چ
مەبەستىك روو دىدات؟ من خۇشمەدەۋى... من دەتوانم ئەم
زەۋىيەم خۇشبۇي كە بەدۋاى خۇم جىمەيشتن ئەۋ زەۋىيەى كە
خويىنى منى بەسەر پىرزا. ئەمەش ئەۋ كاتە بوو كە گوللەيەكەم
لە دلم دا ۋ ھەموو شتېك رەتكردەۋە ۋ كۆتايىم بە ژيانم ھىنا.
بەلام لەۋە نەۋەستام بۇ ھەتاھەتايە خۇشمبۇي، تەنانەت ئەۋ
شەۋەى كە جىمەيشت. لە ئەنجامى خۇشەۋىستىيەكەى لەھەموو
كاتىك زياتر ھەستم بە ئازارىك دەرگە. ئايا لە سەر ئەم زەۋىيە
نويىيەش ئازارىك ھەيە؟ لەسەر زەۋىيەكەى خۇمان ناتوانىن
خۇشەۋىستى بىكەين. تەنھا لەگەل ئازار ۋ پەژارە نەبىت. تەنھا
لەرىگەى ئەم دوۋانەۋە نەبىت. تەنھا بەمانە دەتوانىن
خۇشەۋىستى بىكەين. تەنانەت خۇشەۋىستىيەكى دىكە نازانىن.
بۇيە من داۋاى ئازار دەرگەم بۇ ئەۋەى بتوانم خۇشەۋىستى بىكەم.

چەندە تىنوم بۇ ئەو كاتەى تا زەوى ماچ بىكەم و بە
فرمىسكەكانم بيشۆم. ئەمە ئەو زەوىيە كە جىمەيشت و
نامەوئى. كەچى ناشتوانىم لە شوينىك بژىم لەوئى نەبىت.

بەلام ياودەرەكەم منى تەنيا جىمەيشت. لەناكاو- بىئەوئى
ئاگادار بەم- لەسەر زەوىيەك وەستام پىر بوو لە رووناكى خۆر.
رۆژىكى ناياب و خۆش بوو. وا بزانم لە سەر يەككىك لە
دوورگەكانى گرىك بووم. ياخود لە سەر كەنارىك سەر ئەو
كۆمەلە دوورگەيە بووم. تەواو وەك ئەو زەوىيە بوو كە ئىمە
هۆگرى بووين.

شادىيەكەم لە ھەموو شوينىكەووە بە دىكرد، ئەو شادىيە
دەگەيشتە حالەتى سەرمەستى. دەريايەكى شىن و جوان. بە
خۆشەويستىيەكى رۆشن دەستلەملانىئى شەپۆلەكانى دەبوو.

چەندىن درەختى بەرز و ناياب لە شوينەكە بەرز
دەبوونەووە. چىروپىر لە گەلا. وەك ئەووە بوو خىشپەى گەلا
ناسكەكەكانى سالاوم لى بىكەن و بە وشەكانى ئەقىندارى
بەمدوئين. بۆنى گۆل و چىمەنەكان دەھات. كەچى چۆلەكەكانىش
پۆل پۆل دەفرىن و بە ئاسوودەيى لەسەر شان و دەستم
دەنيشتەووە و بە بالەكانيان چەپلەيان لىدەدا و چىوہيان دەھا.

دواجاریش خەلکی ئەم زەویيەم ناسی. کە خۆیان ھاتنە لام و دەوریان دام و ماچیان کردم.

لە سیمایان دانایی و ھۆشیاریی بەدی دەکرا. تا ئاستی ھیمنی و سەنگینی. لە دەنگیان و وشەکانیان ئاوازی کامەرانی و خوشگوزەرانی دەبیسترا. لە یەكەم تیروانینم بۆ سیمایان لەھەموو شتێك گەیشتم. ئەمە ئەو زەویيە کە هیچ خراپەکاریی تێدا نەکراوە. خەلکی بێ خراپەکاریی لەسەری دەژین. ئەوان لەو بەھەشتە دەژین کە باب و باپیرانمان بەر لەوہی خراپەيەك ئەنجام بدەن تێدا ژیاون. تەنھا جیاوازییەك ھەیە ئەویش ئەوہیە ئێرە زەویيە. کە لەھەموو لایەكەوہ بەھەشتە. ھەموو ئەو خەلکەي دەورووبەرم بە خوشحالی و بەشادییەوہ پێدەکەن. لە من نزیک دەبنەوہ و گالتەوگەپم لەگەڵ دەکەن. دواتر منیان لەگەڵ خۆیان بردەوہ مالەکانیان. ھەولیان دەدا سەرگەرم و خوشحالم بکەن. پرسیاریان لە هیچ شتێك نەکرد. وەك ئەوہ بوو ھەموو شتێك بزەنن. وام بۆ دەرکەوت. ئەرکیان ئەوہ بوو گوزارشت و ھیماي ئازار و پەژارە لە سیمای من دووربخەنەوہ. ئێوہ جاریکی دیکە دەیبینن: با ئەوہی من بینیومە تەنھا خەونیك بێت! بەلام ھەستی خوشەویستی ئەوخەلکە نایاب و

بیگوناھانہ. بۆ ھەتاھەتایە لە دڵم جیگیر بوو. ھیشتا ھەست
بەوہ دەکەم خۆشەویستی ئەوان بۆ من ھەلدەقوڵی وەك ئەوہی
بوونیان ھەبیّت. من خۆم ئەوانم بینی و ئەوانم ناسی و
دواتریش لە پیناو ئەوان ئازارم چەشت. ئاخ ئەو کات درکم
بەوہ کرد من بە تەواوی لەوان ناگەم. بۆم دەرکەوت- منیکی
رووسی پیشکەوتخواز. بۆگەنیکی پترۆسبۆرگی- بەشیوہیەکی
ئالۆز بۆم دەرکەوت ئەوان سەرەرای زانیارییە فراوانەکانیان.
ئاگاداری زاستەکانی ئیئمە نیین. دواتریش زوو درکم بەوہ کرد
زانیاری ئەوان بەشیوہیەکی جیاواز لەوہی لە سەر زەویەکی
ئیئمە ھەیە. پیگەیشتووہ. تیروانینی ئەوانیش تەواو لە
تیروانینی ئیئمە جیاوازی. ھیمن و بی ئارەزوو بوون. ھەولیان بۆ
ناسینی ژیان نەبوو. وەك ئەوہی ئیئمە ھەمانە. چونکە ژیان
ئەوان تەواو بوو. زانست وزانیاری ئەوان زۆر لە ھی ئیئمە قوڵتر
و بەرزتر بوو. زانستی ئیئمە ھەول و ناساندنی ژیان و
شرۆڤەکردنی دەدات. بۆ ئەوہی ئەوانی دیکە فیڕ بن. کەچی
ئەوان دەیانزانی چۆن دەژین بی ھیچ زانستیك. ئەمەم بەخۆم
بینی. بەلام نەمتوانی لە زانیاریەکانی ئەوان بگەم.

دار و درهختی خۆیان نیشاندام. بهلام نه‌متوانی له ئاستی
 نه‌و خۆشه‌ویستییه به‌رزه بـکـه‌م. که به‌هـۆی نه‌وه‌وه له
 درهخته‌کانیان ده‌روانی. به‌شیوه‌یه‌ک قسه‌یان له‌گه‌ڵ درهخته‌کان
 ده‌کرد وه‌ک نه‌وه‌ی قسه له‌گه‌ڵ مرو‌قه‌کانی هاوشیوه‌ی خۆیان
 بکه‌ن. هه‌له‌ نییم ئه‌گه‌ر بلییم ئه‌وان زمانی درهخته‌کانیان ده‌زانی
 و به‌و زمانه ده‌دوان. به‌لای زمانی درهختیان دۆزیوه‌ته‌وه.
 درهخته‌کانیش له گفتوگۆی ئه‌وان ده‌گه‌یشتن. ئه‌وان به‌م وی‌نه‌یه
 سه‌یری سروشتیان ده‌کرد. سه‌یری گیانه‌به‌ره‌کانیان ده‌کرد که به
 ناشتی له‌گه‌ڵ ئه‌وان ده‌ژیان. نه ئه‌وان هی‌رشیان ده‌کرده سه‌ر
 ئازده‌له‌کانیان و نه ئازده‌له‌کانیانیش هی‌رشیان ده‌کرد. به‌لکو
 خۆشیان ده‌ویست و به‌خۆشه‌ویستی مالیان کردبوون.
 ئه‌ستیره‌کانیان نیشان دام. به‌جۆری‌ک قسه‌یان له‌سه‌ر
 ئه‌ستیره‌کان ده‌کرد من تی‌نه‌ده‌گه‌یشتم. به‌لام دل‌نیا بووم له‌وه‌ی
 که ئه‌وان په‌یوه‌ندییه‌کی زیندوویان له‌گه‌ڵ ئه‌م ئه‌ستیره‌نه هه‌یه.
 ته‌نها په‌یوه‌ندی و په‌یوه‌ستبوونی ه‌زری نییه. ئاخ ئه‌وان
 هه‌ولیان نه‌دا من له‌وان بگه‌م. به‌لکو ته‌نها منیان خۆشویست.
 له‌به‌رامبه‌ریشدا هه‌ستم ده‌کرد هه‌ندی‌کجار نه‌یان‌ده‌توانی لی‌م
 حال‌ی بن. له‌وانه‌یه له‌به‌ر نه‌وه بی‌ت من قسه‌م له‌سه‌ر

زەۋىيەكەى خۇمان نەكرد. بەلام ئەو زەۋىيەم ماچ كىرد كە
لەسەرى ۋەستابوون. بى ھىچ ۋشەيەك رىزگرتن ۋ خۇشەۋىستى
كىرد بۇ ئەۋان. ئەۋانىش ۋازىيان لەۋە ھىنا من ئەۋانم خۇشبوۋى.
بىئەۋەى لەدللەۋە ھەست بە شەرمەزاربوونىك بىكەن. چۈنكە
ئەۋان تەژىبوون لە خۇشەۋىستى ۋ ئەقین.

ھەندىكجار كە پىي ئەۋانم ماچ دەكىرد. فرمىسك
بەچاۋەكانم دەھاتە خوارەۋە. لە پىناۋ من ئازارىيان نەدەچەشت.
بەلام ھەستم بە كامەرانى دەكىرد. ئەمەش لە برى ھىزى ئەۋ
خۇشەۋىستە سەرچاۋەى گرتبوۋە كە قەرەبووم دەكەنەۋە.
ھەندىكجار بەسەرسامىيەۋە پرسىيارم دەكىرد: چۇن دەتۋانن
تەۋاۋى ئەم ماۋەيە خراپەيەك دەرھەق بەكەسىكى ۋەك من
نەكەن. ئايا بۇ جارىكىش بىت ھەست بە ئىرەيى ناكەن؟
چەندىن جار لە خۇم پرسىيەۋە. چۇن كەسىكى ۋەك منى
لەخۇبايى ۋ درۇزن. تۋانىۋمە قسە لەسەر زانست ۋ زانىارىيى
خۇم نەكەم. كە ئەۋان ھىچى لى نازانن؟ چۇن ئارەزوۋى ئەۋەم
نەبوۋە سەرساميان بىكەم. تەنانەت ئەگەر لەپىناۋ خۇشەۋىستى
ئەۋانىش بىت؟ ۋەك منداڭ دلخۇش ۋ بەكەيف بوون. بە دارستان
ۋ پىدەشتەكانيان دەخولانەۋە. گۇرانى نايابيان دەچرى. تەنھا بە

بهروبوومی درهختهکان و ههنگوینی دارستان و شیرى ئازله
 خوڤهويستهکانيان دهژيان، ئهوهيش بۆ شتيكى سوکله له
 پیناوی خواردن و جلو بهرگیان، کاریان نه دهکرد که میك نه بیئت.
 له گهڵ ئهوهشدا به خوڤهويستی دهژيان و مندالیان دهبوو. من
 روژيک له روژان تيبينيم نهکرد ههلهپهيان بۆ چيژيکی دلرهقانه
 ههبيئت، که ههر که سيکی سهر زهوييه کهی ئيمه ههولێ بۆ دهوات
 و به سهرچاوهيهکی ههموو گوناو و خراپه کاریيهکانی مروڤايهتی
 دهزانريئت.

وهك ئهوهی هاوبهشی نوپيان له کاروانی ژيان بۆ پهيدا
 دهبيئت، به له دايکبوونی مندالهکانيان دلخوڤ دهبوون. له نیو
 ئهواندا ئيرهیی و رکابهرييم نه بينی. ته نانهت مانای ئهوه دوو
 وشهيان نه دهزانی. مندالی که سيک مندالی ههمووان بوو.
 بهمهش يهك خيژانيان دروست کردبوو. نه خوڤی بهريژهيهکی
 کهم نه بيئت، نه بوو، بهلام ههلبهته مردن ههبوو، پيرهکانی ئهوان
 بههيمنى دهمردن و وهك ئهوهی بخهون و که سوکارهکانيشيان
 زهردهخه نهيان له سهر لیوان بوو، پيروژبايان لی دهکرد. له سهر
 لیوهکانيان نيشانهی شادی ههبوو. له ماوهيه دا پرسه و
 فرمیسکم نه بينی، بهلکو خوڤهويستی نشونمای دهکرد تا

دهگه‌یشته حاله‌تی شادی و خوشیه‌کی هیمن و سه‌نگین و ته‌واو.
ئهمه‌ش وا ده‌کات بیر له‌وه بکه‌یته‌وه. ئه‌وانه دوا‌ی دابرانی
مردوو‌ه‌کانیش په‌یوه‌ندی راسته‌وخویان ده‌مینیه‌ته‌وه. ته‌نانه‌ت
مردن ناتوانی یه‌کی‌تی ئه‌و زه‌وییه له‌نیوان ئه‌وان جیا بکاته‌وه.
کاتی‌ک پرسیارم له‌ باره‌ی ژیا‌نی ئه‌به‌دییه‌ت ده‌کرد ئه‌وان
به‌ته‌واوی له‌من نه‌ده‌گه‌یشتن. به‌لام وا ده‌رده‌که‌ویت ئه‌وان
باوه‌ریان پی‌ی هه‌یه بی‌ ئه‌وه‌ی هه‌ست بکه‌ن. ئهمه‌ش پی‌ویستی
به‌پرسیارکردن نه‌ده‌کرد.

په‌رستگا له‌لای ئه‌وان نه‌بوو. به‌لام له‌ یه‌کی‌تیه‌کی ته‌واو
دابوون. به‌رده‌وام په‌یوه‌ندیان به‌ گه‌ردوونی هه‌مووه‌کی هه‌بوو.
ئاینیکی دیارکراویان نه‌بوو. به‌لکو متمانیه‌کی چه‌سپاویان
هه‌بوو. به‌وه‌ی له‌ژیاندا بی‌ ئه‌ندازه به‌شادی زه‌ویه‌که‌یان ده‌گه‌ن.
هه‌موویان مردوو یان زیندوو تا به‌رزترین ئاستی په‌یوه‌ندی و
یه‌کی‌تی ده‌رۆن له‌گه‌ل گه‌ردووندا. ئه‌وان به‌خۆشی و بی‌
په‌له‌کردن چاوه‌روانی ئه‌وساته بوون. بی‌ ئازاری چاوه‌روانی. وه‌ک
ئه‌وه‌ی به‌ ترپه‌ی دل‌نیان هه‌ستیان به‌و ساته کردبی‌ت و له‌ نیوان
خویان ده‌ستاو ده‌ستیان پی‌ کردبی‌ت.

بەر لەوەی بخەون. حەزبان دەکرد تیپکی موسیقای
ریکوپیک پیک بهینن. ئەو گۆرانیانەیان دووبارە دەکردەوه. کە ئەو
هەست و سۆزە تیدا بەدیدهکرا کە لە رۆژدا لە دەروونیان
کەلەکە بوو. بەمەش رۆژەکیان پیرۆز دەکردو مالتاوايان لئ
دەکرد. سروشت و زەوی و دەریاو دارستانیان پیرۆز دەکرد.
هەموویان حەزبان لە دانانی گۆرانی بوو. یەکیکیان ستایشی
ئەویتری دەکرد. لەنیوان خۆیان وەك منداڵ ستایشی یەکتریان
دەکرد. ئەو گۆرانیانە سادەبوون بەلام کاریگەر بوون. چونکە لە
دلەوه هەلەدەقوڵان. تەنها ئەوه نەبوو بەگۆرانی دلێ یەکتەر خوش
بکەن. بەلکو گۆرانیان بۆ هەموو شیوەکانی ژیان دەچرێ. ژیانیان
بە خوشەویستی یەکتەر بەسەر دەبرد.

من بەتەواوی لە گۆرانییەکانی سەرمەستی و سەرکەوتن
نەدەگەیشتم کە ئەوان دەیانچرێ. هەرچەندە من مانای وشەی
گۆرانییەکانم دەزانی. لەگەڵ ئەوەشدا نەمدەتوانی بگەمە قوڵایی
تەواوی واتاکان. چونکە عەقلم پێی نەدەگەیشتم. کەچی
لەبەرامبەردا دلم دەیتوانی لەو واتایانە بگات و زیاتر و زیاتر
لییان تیڕ ببیت. چەندین جار پیم گوت. دەمیکیشە درکم
پیکردەوه. ئەو شادی و کامەرانییە وا دەکات هەستی غەریبیم بۆ

زەوييەكەمان ھەبىت. تەنانەت ھەستىك ھەندىكجار دەگاتە
ئاستى ئازارىك بەرگەى ناگرم. من لە خەونى مىندالىم. ھىواكانى
عەقلم پىشتەر ويىنەى سەركەوتنى ئەوانم كردوو. من كاتىك
لەسەر زەوى بووم نەمدەتوانى سەيرى خۇرئاوابوون بكام
چاوەكانم پىر دەبوون لە فرمىسك... رقم بۇ خەلكى زەوى
ھەمىشە تىكەلبوو بە ئازار: بۇچى نەمدەتوانى رقم لىيان بىت.
يان ئەوانم خۇش بووى؟ بۇچى نەمدەتوانى لەگەلىان لىبورده
بم؟ بۇچى خۇشەويستى من بۇ ئەوان تىكەل بە ئازار دەبىت؟
بۇچى نەمدەتوانى رقم لىيان بىت. يان ئەوانم خۇشبووىت؟

ئەوان گوڭيان لەمن دەگرت. دەمزانى ناتوانن ويىناى
قسەكانى من بكام. لەگەل ئەوھشدا لەو قسانەى بۇ ئەوانم
دەكرد پەشىمان نىيم. چونكە ئەوان لەو غەرىبىيەى من
دەگەشتن كە بۇ ئەو كەسانە ھەمبوو كە لىيان دابراوم.

بەلى. كاتىك بە نىگای خۇشەويستىەكى بىگەرد سەيرى
مىيان دەكرد. ھەستم دەكرد دلم لە حزورى ئەوان. وەك دلى
ئەوان. پاك و راستگو دەبىت. ئەوكاتەش ھەستم بە پەشىمانى
نەدەكرد لەوھى تىيان نەگەشتووم. لە ژىر كارىگەرى

ههستکردن به تهژیبوون له ژيان لهنيو ئەواندا. ههناسهبرکی
دهبووم و به بێدهنگی بۆ ئەوان نویژم دهخویند.

(.....) ئایا دهزانن، من بۆ ئیوه نهینیەك دهرکینم. لهوانهیه
ئهوێ پێشتر گێڕامهوه خهون نهبیته! چونکه ئهوێ روویدا له
ههقیقهتدا تۆقینه و ترسناک بوو. بهشیوهیهك ناتوانریت
لهخهون بهدی بکریته.

با گریمانهێ ئهوه بکهین. ئهم خهونهم زادهی دلم بووه. ئایا
له دلم به تهنیا له توانای ههیه. ئهو ههقیقهته بێشووماره
بهینیته کایهوه که دواتر بهدی هاتوو؟ چۆن دهکریته من به
تهنیا خهیاڵی ههموو ئەوانه بکه. یان لهدهلهوه خهونی پێوه
ببینم؟ ئایا دله بچووکهکه و ئهو عهقل وشک و ناجیگیره
دهتوانن بهو ئاسته بهرزه بگهن. ئهو ههقیقهته بناسن. خۆتان
بریار لهسهه ئهوه بدهن: من تا ئیستا زۆر شتم له ئیوه
شاردۆتهوه. بهلام ئیستا راستیهکهتان پێ دهلیم.

ههموو بابتهکه ئهوهیه.... ههمووانم تیکدا.

بهلێ. بهلێ. بابتهکه بهوه گۆتایی هات ههموویانم تووشی

بهدکاری کرد! چۆن ئهوه روویدا- نازانم!

به تهواوی بیرم نییه. ئایا ئهو خهونم لهسهرووی ههزاران
ساله تیپههربوو. ههستیکی تهواوی لهدلم جیهیشت. ئهوێ
دهیزانم من هۆکاری گوناھی یهکهه بووم. وهك کرمی بهراز. وهك

گەردىلەيەك پەتا، كە دەتوانى ولاتىك تەواو تىك بدات، بە
ئامادەبوونى منىش خاكى كامەرانى كە هيچ گوناھىكى تىدا
نەبوو، نەخوشم خست.

ئەوان فىرى درۆ بوون، حەزىيان لىكرد و لايەنە جوانەكانى
درۆيان ناسى. لەوانەيە سەرەتا بابەتەكە بى مەبەست و تەنها
بۆ گالتهوگەپکردن بىت. يان بۆ ناز و گالته ويارى بىت. كەچى
لەرستىدا سەرەتاكە وەك گەردىلەيەك بوو، ناوكى درۆ چووو
دلىانەو و بەدلىان بوو. دواترىش بە خىرايى چىژ دەرگەوت،
لەدواى چىژىش ئىرهى. ئىرهىش لەلايەن خۆيەو دلرەقى لى
پەيدا بوو... ئاخ.. نازانم، لەبىرم نىيە، بەلام دواى ماوہيەكى كەم
خوینى يەكەم رژا: سەرسام و حەپەسان، جىابوونەو و لەيەكتر
دووركەوتنەو، دواتر ھاوپەيمانى دەرگەوت، يەكىك لەدژى
يەككى دىكە. دەستيان كرد بە گلەيى وسەرزەنشتكردى
يەكتر. دواتر شەرمىان ناسى، ئەويش بوو بەشيك لە
چاكەخوازى. دواتر چەمكى شەرف دەرگەوت، ھەر
ھاوپەيمانىەك ئالاي تايبەتى خۆى بەرزكردەو، دەستيان بەو
كرد نازارى ئازەلان بدەن، ئەوانىش بەرەو دارستانەكان رايانكرد
و بوون بە دوژمنى مروقەكان. دواتر جەنگ لە پىناو
جىابوونەو و تاكگەرايى و كەسىتى ھەلگىرسا، لەپىناو ئەمە بۆ

من و ئەمە بۇ تۆ. دەستیانکرد بەووی چەندین زمانی جیاواز
 قسەیان دەکرد. دلتەنگییان ناسی و حەزیان لیکرد.
 تینوی ئازار بوون. وتیان تەنها بە ئازار بە ھەقیقەت
 دەگەیت. ئەو کاتەش زانست لەنیوانیان دەرکەوت. کاتیك
 شەرانگیز بوون دەستیانکرد بەووی قسە لەسەر برایەتی و
 مروقایەتی بکەن. ئینجا لەو بیروکانە تیدەگەشتن. کاتیك بوونە
 تاوانبار پیشنیازی دادەپەوهرییانکرد. یاسایان دانا بۆ ئەووی
 دادپەروهریی بەرقەرار بکات. لە پیناو یاسا ئامیری
 سەرپەراندنیان دانا. تەنها کەمیک بیریان بوو چیان
 لەدەستداو. رەتیان کردووە باوەر بەو بکەن رۆژگاریك ھەبوو
 بیگوناه و کامەران بوون. گالتەیان بەو کرد نموونە
 کامەرانیه دیرینهکەیان ئەگەری بەدیھاتنی ھەبیّت و
 بەخەونیان ناو برد. بی توانا بوون لەووی بەشیوھەکی
 بەرجەستە کراو وینای ئەو ژیانە کۆنەیان بکەن. لە بابەتە
 سەرەکان ئەو بوو: ئەوان سەرەرای ئەووی باوەریان بە
 کامەرانی کۆن لەدەستداوو. بە ئەفسانە و ھەقایت ناویان
 دەبرد. کەچی بەھیزموە دەیانویست بەرائەت و کامەرانیان
 بگێرنەو. دووبارە وەك منداڵ لەبەرەمبەر ئاواتەکانیان
 کړنۆشیان برد. ئەو ئاواتانەیان پیروژ کرد و پەرستگایان بۆ

دروستکرد. تا لهوئ بۆ ئەو بیرۆکانه نوێژ بکەن. لهگەڵ ئەو هوشدا
دەزانن ئەو بیرۆکانه نایەتەدی.

بەلام فرمیسک هەمیشە یاوهری نوێژ و گرنۆشیان بوو.
سەرەرای ئەمەش ئەگەر توانای گەڕانهوهیان هەبێت بۆ سەر دەمی
ئەو بەرپاڤت و کامەرانییهی لە دەستیان داوه. ئەگەر یەکیك بێت
ئەم حالەتەیان لەبەردەم دابنئ و لییان بپرسئ: ئارەزووی
گەڕانهوه بۆ لای ؟. مەزنده دەکریت رەتی بکەنەوه و بلین: با
ئیمە درۆزن. شەرانیگیز. نادادەپەرور بێن. ئیمە ئەوه دەزانین.
بەهۆی ئەمەوه دەگرین و ئازار دەکیشین. بە توندترین شیوه
سزای خۆمان دەدەین. زیاتر لهووی که دادەپەرورێکی بەخشنده
سزایمان بدات. که هیشتا نازانین ناوی چیه.

بەلام ئیستا زانستمان ههیه. بەهۆی زانستهوه سەر لهنوئ
له هەقیقەت دەگەرین. ئەمجاره به هۆشیاریهکهوه له هەقیقەت
دەگهین. که لهسەر ووی ههستهکانه وهبیت. بههۆشیاری لهژیانیك
دەگهین تەنانەت لهسەر ووی خودی ژیانهوه بێت. زانست
داناییمان پێ دەبەخشئ. دانایش یاساکان. ناسینی یاساکانی
کامەرانیش لهسەر ووی کامەرانییه وهیه.

ئەمانەیان گوت. دواي ئەم وشانه ئاستی نەرجسیهت و
خودپەرستی هەر یەکهیان بەسەر ئەوانی دیکه بەرزبۆوه.
نەیاندهتوانی جگه لهمه رهفتار بکەن. ئیرهیی هەریهکهیان زیاد

بوو. بۆيە ھەولۇ دەدا كەسانی دیکە ریسوا بکات و ئاستیان کەم
 بکاتەوہ. تەنھا پشتی بەمانەوہی خۆی دەبەست. لیڤرەشەوہ
 کۆیلائیەتی دەرکەوت. تەنانەت کۆیلائیەتی خۆویستانە دەرکەوت:
 لاوازەکان خۆویستانە ملکہ چی بەھیزەکان بوون. چاویان بریبووہ
 ئەوہی ئەو بەھیزانە ھاوکاریان بکەن. لە تیکشکاندنئ کەسانی
 لاوازتر لەخۆیان. خەلکانیکی چاکەکار دەرکەوتن. ئەوان فرمیسک
 لەچاوان و ئامۆژگارییکار. ئەو چاکەکارانە قسەیان لەسەر فیزی
 ئەوان کرد. باسی ئەوہیان کرد کە ھاوسەنگی و دادپەرورەییان
 لەدەستداوہ. شەرمیان نەماوہ. کەچی ئەوان گالتەیان
 بەچاکەکاران کرد و ھەندیک جاریش بەردبارانیان کرد. لیڤرەوہ
 خوین لە بەردەم پەرستگاگان رژا. لەبەرەمبەریش کەسانییک
 دەرکەوتن بیریان دەکردەوہ: چۆن یەکییتی بگەرێنەوہ ناو خەلک
 بەشیوہیەک ھەر کەسیک خۆی لەھەموو کەسیک خۆشتر بویت.
 بەلام ریگر نەبیٹ لە ریگای کەسانی دیکەوہ. ھەمووان بەیەکەوہ
 لە کۆمەلگایەکی تەبا بژین.

چەندین جەنگ بەھۆی ئەم بیروکەییەوہ ھەلگیرسا. ھەموو
 جەنگاوەرەکان بەتوندی باوہریان بەوہ ھەبوو گوايە زانست و
 دانایی و ئارمەزووی لە مانەوہ. دواجار مرۆف ناچارەدەکات لەسەر
 کۆمەلگایەکی ھۆشمەند و تەبا کۆک بیٹ. ھەر بۆ ئەم
 مەبەستەش داناگان بە پەلە کۆششیان کرد. ھەموو ناداناگان

لەناوبەرن، كە لەبیرۆكەى ئەوان ناگەن. تا نەبن بە لەمپەر
لەریگای سەرکەوتنى ئەوان.

ئارەزووى مانەوہى خودى، ھەر زوو لاواز بوو، لەشوینى
ئەوہ ئەوانەى شانازى بەخۆیانەوہ دەكەن و لەپشت
ئارەزوہكانیانەوہ ھەنگاو دەنن، ئەوانەى داواى ھەموو شتێك
دەكەن و ھىچ شتێكان ناوى، لەپیناو ھەموو شتێك پەنایان
بردە بەر وەحشیگەراى، ئەگەرىش بە ئامانجى خۆیان
نەگەشتن، ئەوا پەنایان بۆ خۆكوشتن دەبرد!

چەندین ئایین دەرکەوت، كە بانگەشەیان بۆ (عەدەمىيەت)
و تێكشكاندنى خود دەکرد، ئەمەش لە پیناو ئاسوودەىەكى
ئەبەدى لە (نەبوون).

دوچار ئەم مەرقانە لەكارە بێھوودەكانیان ماندوو بوون، لە
سىمايان نیشانەى مەینەتى دەرکەوت، بۆیە بانگەشەیان بۆ ئەوہ
دەکرد، گوايە ئازار و مەینەتى بریتین لە جوانى، چونكە ھزر
بریتىە لە ئازار، لەسەر ئەوہش لە گۆرانىيەكانیان ستایشى
ئازاریان دەکرد، دەستەكانم شۆرپۆتەوہ و بەنیویان دەگەرپم: لە
پیناویان دەگریم، زیاتر لە جارەن خۆشم دەوین، ئەو كاتەى ئازار
بەسىمايانەوہ نەبوو، بێگوناه و نایاب بوون، ئەو زەوىيەى
پىسیان کردووہ، زیاتر لە جارەن خۆشم دەوى، روژانىك بەھەشت
بوو، لەبەر ئەوہى ئازار لەسەر رووى دەرکەوت، ئاخ بەداخەوہ.

ھەمیشە ھەزم لە ئازار و پەژارە بوو. بۆخۆم ئەو دووانەم
 خۆشویستوو، چ کە ی لەپینا و ئەوان گریام و کەوتمە لاواندنەو.
 دەستم بۆ ئەوان درێژ دەکرد و نەفرەتم لەخۆم دەکرد. تا
 ئاستی ھورپینەکردن رقم لەخۆم دەبوو. پیمگوتن ھەموو
 ئەمانە من دروستم کردن. من بەتەنیا. من خراپەکارییم ھینا.
 ناتەبایی و درۆ. لییان پارامەو بۆ ئەو ی لەخاچم بدەن. فیرم
 کردن چۆن خاچ دروست بکەن. ئەو برە ھیزەم نەبوو تا خۆم
 بکوژم. بەلام ویستم ھەموو ئازارەکانی ئەوان ھەلبگر. بۆ ئازار
 و پەژارە گرم دەگرت. ھیوای ئەو ھەم دەخواست لەو پیناوە دوایین
 دلۆپە خوینم ببەخشم. کەچی ئەوان زیاتر گالتەیان پێکردم
 ولە کۆتاییدا منیان بەشی تەدزانی. دانیان بەو نا. ئەوان تەنھا
 ئەو ی خواستویانە بەدەستیان ھیناوە. ئیستا ئەو ی ھەیه.
 ئەو ی ئەگەری بوونی ھەیه. دەبی ت ھەبی ت. دواجار رایانگەیان
 گوایه من مەترسیم بەسەر ئەوانەو. بۆیه ئەگەر بیدەنگ نەبم
 لە نیو شیتان زیندانیی دەکەن. ئەو کاتە خەم بەتوندی سەرم
 زالبوو. ھەستمکرد دلم بەھیزەو دەگوشری. من دەمرم... لەم
 کاتەدا لەخەو بیدار بوومەو.

کات دەمەوبەیان بوو. ھیچ رووناکی دەرنەکەوتوو. کاتر می
 نزیك شەشە. دەمبین ھیشتا لەسەر ھەمان کورسی دانیشتووم.
 مۆمەکەش تا کۆتایی سووتاوە. لەژوورەکە ی کاپتن ھەموو

خەوتوون. ھېمنى بەشيۋەيەك بەرقەرارە كە پېشتەر لەمالەكەدا
نەبوو.

يەكەم كار ئەنجام دا ئەو بوو. ھەلسامەو سەرپى.
سەرسامىيەكى سەير بەسەرم زالبوو. من پېشتەر شتىكى وەھام
بەسەر نەھاتوو. تەنانت سەبارەت بەشتە بچووكەكانىش: وەك
ئەو ھى لەسەر كورسى بخەوم. كاتىك ھەلسامەو و ژىر بوومەو.
تېبىنى ئەو ھى كرد دەمانچەكە پر فېشەكە ئامادەيە - بە خىرايى
لەخۇم دوورخستەو. .. ئاخ ژيان... ژيان! دەستەكانم
بەرزكردەو بۇ ھەقىقەتى ئەبەدى پارامەو. تەنانت بەكۆل
دەگريام. گريانىك سنوورى نەبىت. ھەموو بوونى منى
بەرزكردەو. بەلى دەبى بژىم و موژدەبەخش بىم!

ئاخ لەبارەى موژدەبەخشيەو. ھەمان سات خۇم
يەكلاكردەو. ھەلبەتە تا كۆتايى ژيانم!

وەك موژدەبەخشيەك دەردەكەوم. دەمەوى موژدە بىبەخشم..
بەلام بەجى؟ " بە ھەقىقەت!" ئەو ھەقىقەتەى بىنيومە. بە
چاوەكانم بىنيومە. تەواوى شكۆى ئەو ھەقىقەتەم بىنيو!

بەمشيۋەيە لەوكاتەى موژدە دەبەخشمەو! دەمبىنن ھەموو
ئەو كەسانەم زياتر خۇش دەوى كە گالتەم پىدەكەن. - بەلام
بۇجى. لىكدانەو ھەيەكم بۇ ئەو نىيە - با وا بى چ زيانىكى ھەيە!
پىم دەلېن ئىستا من رىگام ون كردوو. مادامەكى كردم. ئىستا

بهكوى دهگه؟ ئەمەش ھەقىقەتتە نكۆلى لى ناکریت: رینگام
 ونکردوو. بابەتەکان لەئاییندەدا خراپ دەبن. گومانى تیدا نییە
 من بەر لەوەی رینگای راست بدۆزمەووە چەندین جارى دیکە
 گومرا دەبم. دەزانم دەبى چۆن موژدە ببەخشمەووە. بە چ
 گوشتار و رەفتاریک، چونکە ئەمە زۆر ئەستەمە. من دەزانم ئەو
 ھەر لە ئیستاوە وەك رۆژى رووناك دیارە. بەلام گویبگرن: كى
 لە ئیمە رینگا ون ناکات! کەچی ھەموومان بەرەو یەك ئامانج
 دەروین. یان با بلیین ھەموومان بەرەو یەك کۆتایى دەچین.
 ھەر لە دانایەكەووە تا تاوانباریک. جا ھەرچەندە رینگاکان جیاواز
 بێت، لەوانەى ھەقىقەتەكە كۆن بێت. ئیستا نوێیەكە بۆ ئیوہیە:
 من ھەرچەندە فريو درابم. ئەمە ماوہیەكى زۆر نییە
 ھەقىقەتەكەم بینووە. بینیم و زانیم مرووف دەتوانن نایاب و
 کامەران بن. بێئەوہى توانستى ژيان لەسەر گۆى زەوى لەدەست
 بن.

من نامەوئى و ناتوانم باوەر بەو بەینم گوايە شەپانگیزی
 لە سروشتى مرووفە. کەچی ئەوان ھەموویان گالتە بەم باوەرەى
 من دەکەن. بەلام چۆن دەکریت ئەم باوەرم نەبێت: من
 ھەقىقەتەكەم بینووە. بابەتەكە لەزەینم دروستبوو. بینوومە.
 بینوومە. تا ئەبەد روحم لە نموونە زیندووہەكى ئەم ھەقىقەتە
 تەژیبوو. درەوشانەووە رەھاگانى ئەم ھەقىقەتەم بینووە. باوەرم

بەوہ نىيە ئەمە لە لاى مەرۇف بەرقەرار نەبىت. بەمشىۋەيە:
چۆن گومرا نابم؟ تووشى لار ئۆ دەبم. ھەلبەتە ئەمە زياتر
لە جارىك روودەدا. قسەى سەير دەكەم. بەلام بۆماوۋەيەكى زۆر نا:
ئەو نموونە زىندوۋەى بىنومە ھەمىشە لەگەلم دەمىنىتەوہ:
راستم دەكاتەوہ و رىنمايىم دەكات. ئەھا ئەوہتا من ئازام. لە
ھەرەتى لاويىم. دەرۆم و دەرۆم ئەگەر بۆ ھەزار سال بىت. ئايا
دەزانن لە سەرەتا دەمويست ھەوالى خراپکردنى ئەوان لەئىوہ
بشارمەوہ. ئەمەيان ھەلە بوو. يەكەم ھەلەى من بوو!

بەلام ھەر زوو ھەقىقەت منى خستە دلەراوكتى: ئەوا من
درۆ دەكەم. دواتریش ھانى دام و ھەلەكەى منى راستكردەوہ.
چۆن دەكرىت بەھەشت دروست بكەين، نازانم. چونكە ناتوانم
بە وشە گوزراشتى لى بكەم. دواى خەونەكەم وشەگانم
ونكردوۋە. بەلاى كەمەوہ تەواۋى وشە سەرەكییەگان. كەزۆر
پىۋىستن. ھەر چۆنىك بىت دەرۆم و بى سلكردنەوہ قسە دەكەم.
من بەم دوو چاۋەى خۆم بىنيومە. تەنانەت ئەگەر نەشتوانم
وہسفى بىنراوہكەم بكەم.

لە ھەموو ھالەتەكانىش گالتەچىيەگان تىناگەن: "خەونە،
ھورپنەيە. زىندە خەونە" ئايا ئەمە شتىك دانايى تىدايە؟ زۆر
شانازى بە قسەگانىان دەكەن! خەون؟ خەون چىيە؟

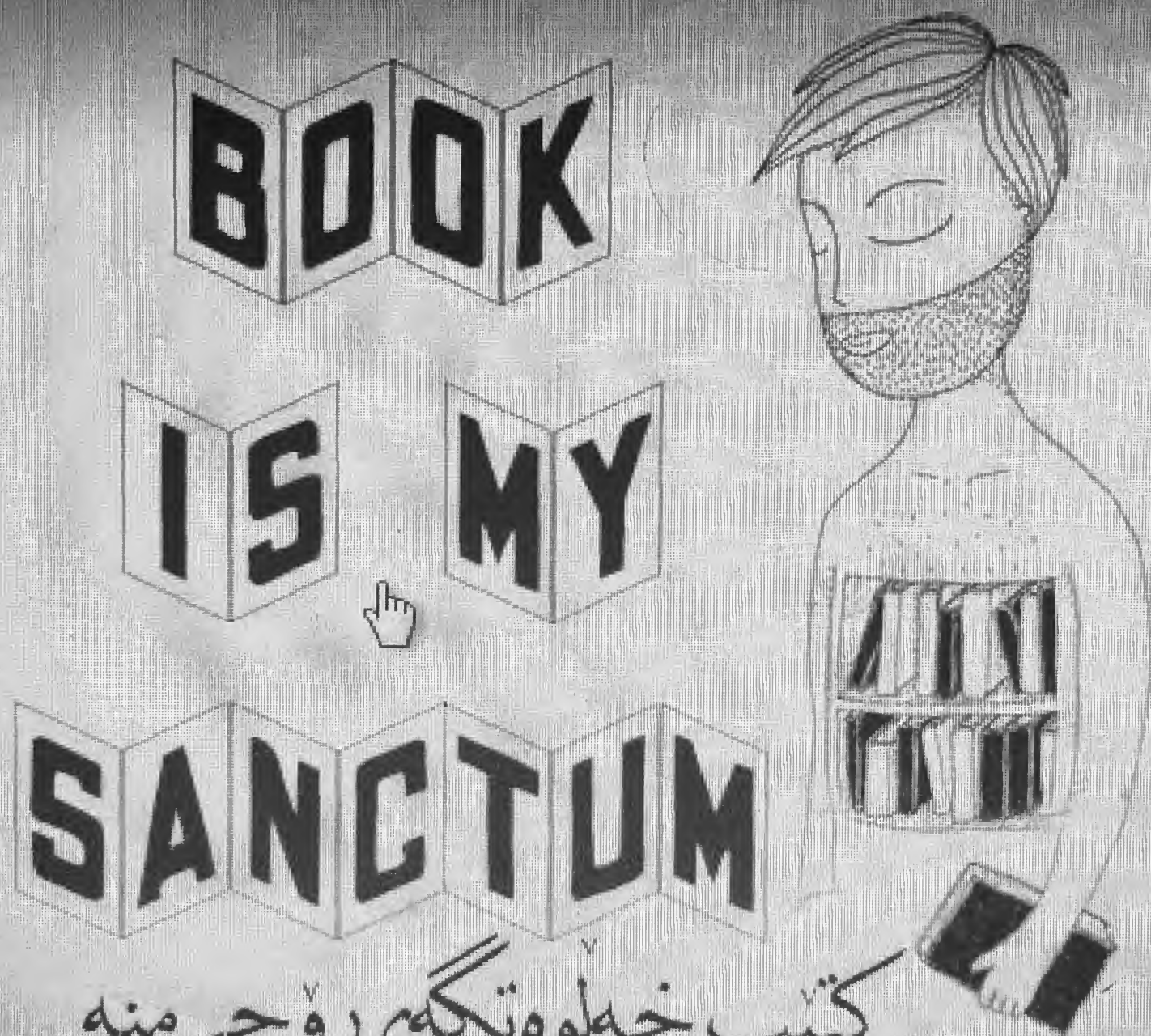
ئايا ژيانى ئىمە زىتر لەخەونىك چىيە؟ زياترىش لەمە
 دەلیم: با ھەموو ئەمانە نیتەدى. بەھەشتىش ھەرگىز نەبىت
 (تەواو لەو دەگەم) بەلام مــــن ســــەرەراى ئەمەش وەك
 موژدەبەخشىك دەست پىدەگەم. سەرەراى ھەموو شتەكان ئەمە
 ئاسانتىن بابەتە: لەوانەيە لەيەك رۆژ. تەنانەت يەك كاترمىر.
 ھەموو شتەكان بەوپەرىي خىرايى بونىاد بنیتەو. گرنگ ئەوئە
 كەسانى دىكەت خۆشبوئ بەقەد ئەوئەى خۆت خۆش دەوئ. ئەمە
 بابەتى سەرەككەيەكەيە. كە شتىك ھاوشانى نىيە. كاتىك ئەمەتان
 بەدەستەيئنا. بەھەشت دروست دەكەن. ھەر بەم بۆنەيەو ئەمە
 ھەقىقەتتىكى كۆنە. مەرۆف لەمىژە خویندويەتەو. ملياران جار
 دەيگىریتەو. كەواتە ئەى چۆن لەگەل ئەم بىرۆكەيە دەژى كە
 دەلئ: ھۆشيارى ژيان لەسەرئوى خودى ژيانە. ناسىنى رىساكانى
 كامەرانى لەسەرئوى كامەرانىيە- ئەوئەى دەبىت خەباتى لەدژدا
 بكەم بەدىاركرائى ئەو بىرۆكەيە! منىش ئەو كارە دەگەم. ئەگەر
 شتىك ھەمووان ئارەزووى بكەن. ئەوان لە چركەساتىك دیتەدى.
 سەبارەت بەكىژۆلەكەش ئەوا دەيدۆزمەو.... دەرۆم... دەرۆم
 و دەرۆم!

كۆتايى . . .

خەۋنى پىاويكى پىكەنىناۋى

فيۇدۇر دۇستىۋفيسكى
ومرگىرانى: فەيسەل خەلىل

۲۰۱۷

facebook.com/Book.Is.My.Sanctum
archive.org/@book_is_my_sanctum